

РЕШЕНИЕ

№ 35

гр. Сливен, 15.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СЛИВЕН в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ваня Анг. Маркова

при участието на секретаря Ивайла Т. Куманова Г.а
като разгледа докладваното от Ваня Анг. Маркова Гражданско дело № 20222200100251 по описа за 2022 година

Предявени са пет преки частични иска на увредени лица срещу застрахователя на прекия причинител на вредите за заплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди от непозволено увреждане по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, с правна квалификация чл. 432 ал.1 КЗ, вр. чл. 45 ЗЗД, ведно с акцесорни искове по чл. 86 ал.1 ЗЗД за заплащане на законна лихва за забава.

В исковата молба ищите твърдят, че на 11.10.2021 г., в гр. Сливен, ул. „Банско шосе“, ищецът Р. Б., като водач на лек автомобил „Опел Вектра“ с рег. № ***q спрял на червен светофар на кръстовището след завод „Светлина“, веднага след което бил ударен от движещият се зад него автомобил „Опел Астра“ с рег. № ***, управляван от П. И. Г., който нарушил правила за движение по пътищата, като не успял да спре своевременно на червен светофар и ударил предностоящия му автомобил.

По случая било образувано ДП и постановено решение № 191/29.04.2022 г. по НАХД № 406/2022 г. на СлРС, с което П. Г. бил осъден с наказание глоба и лишаване от правоуправление за срок от 6 месеца.

Твърдят, че в резултат на удара, предностоящият автомобил бил изхвърлен напред и вдясно, като се ударил с предницата си в крайпътен електрически стълб. В автомобила пътували на предната дясна седалка З. Б. – съпруга на водача Р. Б., а на задната седалка били Б. К., заедно с двете си деца –Е. К. и А. К..

Твърдят, че в резултат на удара З. Б. получила счупване на дясна раменна кост с последваща оперативна намеса, с поставяне на остеосинтезирани материали импланти и 11 пилона, като платила по-голямата част от материалите. Лечението продължавало, но съществувала опасност да не може въобще да си служи с дясната ръка. Възстановяването ѝ

протичало бавно. С ЕР на ТЕЛК № *** г. ѝ била определена 60% инвалидност.

Твърдят, че ищецът Р. Б. получил отлепване на дъното на стъкловидното тяло на дясното око, а дъщерята Б. К. и двете деца получили натъртвания и охлузвания по телата си. Всички получили силна уплаха и остра стресова реакция, които не били отзвучали и до сега. Твърдят, че освен повърхностни травми на главите, майката и двете деца получили смесено тревожно депресивно разстройство, което не е отзвучало, а причинените на Б. К. уплаха и стрес прераснали в заболяване, което понастоящем се нуждаело от лечение при психолог и психиатър. Предписани ѝ били силни успокоителни, включително такива със зелена рецепта.

Твърдят, че цялото семейство по време на ПТП изпаднало в паника. Всички изживели шок и страх за живота си, а децата пищали и плачели. Майката Б. К. изпитала страх както за своя живот така и на двете си деца, тъй като въобще не знаела дали ще оцелеят при удара. За двете деца се грижела единствено майката, тъй като баща им починал, те били единствено на грижите на майка си, която била психически нестабилна.

Твърдят, че и двете деца са консултирани с клиничен психолог, който изготвил доклад, според който детето Е. е с активирана силна стресова реакция и преживяване на заплашеност на неговото и близките му здраве, а при А. не преработвала активно преживяното, което щяло да доведе до по-късни травматични промени.

Твърдят, че гражданската отговорност на водача причинил ПТП била застрахована по застрахователна полица „Гражданска отговорност“, сключена с ответника, валидна към датата на ПТП. В отговор на подадената застрахователна претенция до ответника, с писмо от 01.03.2021 г. ги уведомил, че отказва да им заплати застрахователно обезщетение.

Иска се постановяване на съдебно решение, с което ответника бъде осъден да им заплати следните обезщетения за **неимуществени** вреди:

на ищеца Р. С. Б. - сумата **5000лв.**- частичен иск от общо 18 000лв,

на ищеца З. А. Б.- сумата **80 000лв.**- частичен иск от общо 120 000лв и сумата **2436лв.**- обезщетение за **имуществени** вреди, изразяващи в разходи за лечение, описани на стр.6 от исковата молба;

на ищеца Б. Р.а К.- сумата **5000лв.**- частичен иск от общо 30 000лв;

на ищеца Е. Ю. К. чрез неговата МЗП Б. Р.а К. – сумата **3000лв.** - частичен иск от общо 18 000лв,

на ищеца А. Ю. К. чрез нейната МЗП Б. Р.а К. – сумата **3000лв.**- частичен иск от общо 18 000лв,

Претендира се и законна лихва върху всяко обезщетение, считано от 01.12.2021г до окончателното им изплащане.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл. 131 ГПК, с който оспорва изцяло предявените искове като неоснователни.

Не оспорва наличие на валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по отношение на увреждащия автомобил.

Не оспорва, че с влязло в сила решение по НАХД № 406/2022г на СлРС, водачът на застрахования лек автомобил е признат за виновен и осъден.

Оспорва, че ищците с изключение на З. Б. са претърпели описаните в исковата молба вреди, тъй като водачът на увреждащия автомобил бил осъден с решението по НАХД № 406/22г на СлРС единствено за това, че причинил средна телесна повреда на З. Б.. З. и на 20.06.2022г й било платено застрахователно обезщетение за вреди в размер на 12 500лв.

Оспорва размера на предявените искиве като прекомерно завишени с оглед претърпените вреди, принципа за справедливостта и съдебната практика.

Оспорва описаните в ИМ увреждания на ищците и че същите са в причинна връзка с процесното ПТП.

Оспорва твърде високия интензитет на болки и страдания, както и остатъчните последици от произшествието.

Твърди, че отлепянето на дъното на стъкловидното тяло на дясното око на Р. Б. не е в резултат от процесното ПТП, а в резултат на предходни страдания и проблеми с очите. Свиването на стъкловидното тяло на окото било естествен процес при стареене и около 50% от хората около 60 г. възраст го получавали. Освен това, при постъпване на ищеца в лечебно заведение непосредствено след ПТП, не били открити никакви травми или отклонения от здравния статус и същия не е споделял за настъпили офталмологични проблеми.

Оспорва се предявеният от З. Б. иск за имуществени вреди по размер, както и необходимостта от плащанията, за които са представени фактури и касови бонове. Няма доказателства, че тези разходи са направени по повод на получените при ПТП травматични увреждания.

Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на З. Б., тъй като същата пътувала в автомобила или без поставен предпазен колан или с неправилно поставен колан.

Оспорва исковите на ищците Б., Е. и А. К.и. Оспорва твърдените им, че са пострадали лица от ПТП.

Оспорва наличието на причинна връзка между твърдените и недоказани психически страдания и процесното ПТП.

Твърди, че като участници в ПТП - Б., Е. и А. К.и изпитали кратковременен страх, което било нормална реакция.

Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на Б. К., която пътувала в автомобила без поставен обезопасителен колан, а по отношение на двете деца Е. и А. - без изискуемите от закона системи за обезопасяване на деца, с което допринесли за настъпване на вредите, поради което следва да намери приложение чл. 51 ал.2 ЗЗД. Оспорва се и акцесорните искиве за законна лихва.

В с.з. петимата ищци, ред. призовани, не се явяват. Всички се представляван от един процесуален представител, който поддържа предявените искове и моли да бъдат уважи. Претендира разноски съгласно списък.

В с.з. ответникът - застраховател се представлява от пълномощник, който поддържа възраженията в отговора на исковата молба. Моли за отхвърляне на исковете, по съображенията, изложени в отговора на исковата молба. Претендира разноски съгласно списък.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното от **фактическа страна:**

Първите двама ищци са съпрузи, третият ищец е тяхна дъщеря, а четвъртият и петият - техни внуци/ деца на третия ищец/.

На 11.10.2021г, ищецът Р. С. Велев управлявал лек автомобил „Опел Вектра“ с рег. № ***, в гр . Сливен, по ул. „Банско шосе“, посока от центъра в посока КАТ.

С него в автомобила пътувала съпругата му З. А. Велева, която стояла на предната дясна седалка, а на задната седалка стояли тяхната дъщеря Б. Р. К. заедно с двете си деца- Е. Ю. К. и А. Ю. К..

Автомобилът се движил по бул. „Банско шосе“, в района на магазин „Технополис“, в посока от север на юг, в дясната лента за движение. Водачът предприел спиране на забраняващ сигнал на светофара, като при скорост на движение от 50 km/h, спирането е било комфортабелно за около 24 метра.

В същото време, зад автомобила се е движил лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № .***, управляван от П. И. Г..

Този автомобил се е движил със скорост от около 57 km/h при опасна зона за спиране от около 39 метра..

Дистанцията между двата автомобила намалявала в резултат на относителната скорост на движение при предприето спиране от водача на „Опел Вектра“.

Водачът на „Опел Астра“ не се съобразил със спирация автомобил „Опел Вектра“, като при достигане на разстояние около 21 m от мястото на удара възприел опасността. При това движение последвал удар със спрелия автомобил „Опел Вектра“ между челната част на „Опел Астра“ и задната част на „Опел Вектра“. При този удар автомобилът „Опел Вектра“ продължил движението си напред и надясно, като последвал втори удар в електрически стълб в дясно от платното за движение. Лекият автомобил „Опел Астра“ продължил движението си напред и леко наляво до пълното спиране в покой.

Скоростта на движение на лекия автомобил „Опел Астра“ преди ПТП е била около 57 km/h, както и към момента на удара с автомобил „Опел Вектра“.

Опасната зона за спиране на лекия автомобил „Опел Астра“ при определената скорост на движение е била около 39 метра.

В момента на удара автомобил „Опел Вектра“ е бил в покой.

Водачът на лекия автомобил „Опел Астра“ е възприел опасността от удар на максимално възможно разстояние от около 21 m преди мястото на удара.

Технически съобразената дистанция, на която водачът на лекия автомобил „Опел Астра“ следвало да предприеме спиране е не по-малко от около 39 m преди мястото на удара.

Водачът на лекия автомобил „Опел Вектра“ е нямал техническата възможност да предотврати ПТП.

Техническата причина, довела до възникването на удара е технически неправилното действие на водача на лекия автомобил „Опел Астра“, който възприел опасността със закъснение и на разстояние по-малко от минималната дистанция зад автомобила „Опел Вектра“.

Технически правилно е при наличие на спрял автомобил в лентата за движение, водачът на лекия автомобил „Опел Астра“ да предприеме спиране на разстояние не по-малко от опасната зона за спиране при съблюдаване на дистанцията зад автомобила „Опел Вектра“ и предприетите от водача на „Опел Вектра“ действия за спиране пред светофара.

Водачът и съпругата му на предните две седалки били с поставени обезопасителни колани, тяхната дъщеря Б. К. пътувала без поставен колан, а нейните две деца - без изискуемите от чл. 137б от ЗДвП системи за обезопасяване на деца.

С влязло в сила решение № 191/29.04.2022г по НАХД № 406/2022г по описа на СлРС, подс. П. И. Г. е признат за виновен и осъден за това, че на 11.10.2021г, в гр.Сливен, по бул.“Банско шосе“ до магазин Технолопис, при управление на лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № .***, нарушил правила за движение по пътищата – чл. 20 ал.1 ДвП , чл. 20 ал.2 ЗДвП, чл. 21 ал.1 ЗДвП, чл.6 ал.1 ЗДвП и чл. 12 ал.1 ЗДвП, и по непредпазливост причинил средна телесна повреда на З. А. Б. от гр.Сливен, изразяваща се в счупване на раменната кост на дясната ръка в нейния горен край в областта на хирургичната ѝ шийка с формиране на множество фрагменти с дислокация, довело до трайно затруднение движението на десния горен крайник, което е престъпление по чл. 343 ал.1 б.“Б4 вр. с чл. 342 ал.1 НК.

В резултат на същото ПТП, ищите претърпели различни телесни увреждания. Най-тежко пострадала ищцата Зюбмюла Б., получавайки средна телесна повреда, а другите ищци - леки телесни повреди.

Ищецът Р. Б. получил автомобилна травма, изразяваща се в :

- контузия на гръдния кош с болка в неговата дясна половина, без клинични и от образните изследвания данни за фрактури на костни структури, участващи в изграждането му;

- контузия на шийния сегмент на гръбначния стълб, изразяваща се в спонтанна и при движение болезненост, без данни от образните изследвания за фрактури на шийни прешлени;

- контузия на поясния сегмент на гръбначния стълб, изразяваща се в спонтанна и при движение болезненост, без данни от образните изследвания за фрактури на прешлени;

- контузия на дясната очна ябълка с данни от извършения на 20.10.2021 г преглед от специалист очни болести за задно отлепване на стъкловидното тяло.

В с.з. вещото лице Д-р С. поясни, че травмата на окото на този ищец, регистрирана с медицински преглед от специалист по очни болести, се отнася за отлепване на задната част на стъкловидното тяло на окото. Стъкловидното тяло на окото представлявало гелоподобна субстанция, която с възрастта променяла своята консистенция и било възможно да настъпи такова отлепване на тялото при сътресение главата, а не при директна травма на окото. Според вещото лице, съдейки по механизма на ПТП, при удара в задната част на неговия автомобил, са били налице условия главата да се удари в подглавника. Това сътресение било достатъчно и е най-вероятната причина за получаване на това отлепване. Според в.л. отлепването е временно и не води до промяна или в перспектива до влошаване на зрението заради самото него. Не води и до нарушаване функцията на окото, нито до намаляване или влошаване на зрението и не пречи на окото да функционира нормално. Ищецът съобщил към момента на прегледа, че няма проблеми с окото. Наложило му се е да постави очила за далекогледство, което е нормален процес при стареенето на организма и според в.л. няма общо с травмата. При отлепване на стъкловидното тяло, се появявали едни черни паяжинки или светлинки в окото. Ако ищецът имал такова чувство в окото, то можело да се дължи и на възрастовите дегенеративни промени. В конкретния случай той съобщавал за появата им след произшествието, което можело да бъде свързано с отлепването на стъкловидното тяло, но към момента на прегледа заявил, че тези негови усещания са отзвучали.

Ищцата З. Б. е получила автомобилна травма, изразяваща се в контузия на дясната ръка, в областта на горния край на раменната кост и дясната раменна става с клинични и от образните изследвания данни за многофрагментно счупване на раменната кост на дясната ръка в нейния проксимален край, в областта на хирургичната ѝ шийка със значителна дислокация на костните фрагменти, наложило извършването на оперативно лечение с прилагане на метална остеосинтезираща техника.

Тази травма, която по смисъла на закона е средна телесна повреда наложила оперативно лечение, с поставяне на остеосинтезиращ материал, последвало обездвижване на ръката и дълъг възстановителен период, около година, през който тя не можела да си служи с ръката и се налагало да бъде обслужвана от близките си. Търпяла болки и страдания по време и след оперативната интервенция.

Към момента не е възстановена напълно от травмата, изпитва болка при движение и натоварване и има ограничен обем на движенията на ръката. Възстановителния процес включвал провеждане на множество контролни прегледи и рехабилитация, която ищцата провела в гр.Сливен и гр.Поморие.

За лечение на фрактурата на дясната раменна кост, ищцата З. Б. заплатил общата сума **2 210.80 лв**, която включва:

сумата **1680лв**, платена за титаниева плака с фактура № *****/14.10.2021г и касов бон;

сумата **270лв**, платена за 9бр. рехабилитационни процедури съгласно фактура № 84/10.12.2021г;

сумата **29лв** – потребителска такса за преглед в УМБАЛ-Стара Загора съгласно фактура № 30000071370/18.10.2021г и касов бон;

сумата **34.80 лв.** потребителска такса за преглед в УМБАЛ-Стара Загора съгласно кредитно известие към документ № 3000071356/18.10.2021г;

сумата **182 лв**, платена за рехабилитационни процедури в гр.Поморие, съгласно фактура № 1137864/12.01.2022 и касов бон;

сумата **15лв**, платена за рентгенография съгласно касов бон от 18.10.2021г;

Ищцата Б. К. получила автомобилна травма, изразяваща се в следните телесни увреждания:

-контузия в областта на главата, изразяваща се в болезненост предимно в лицевата част, без клинични данни и от образните изследвания данни за фрактура на лицеви кости и кости от свода на черепа;

- контузия на шийния сегмент на гръбначния стълб с болезненост, без данни от проведените образни изследвания за травматични промени;

Непосредствено след процесното ПТП, Б. К. изпаднала в състояние на остра реакция на стрес, като развила симптоми на смесено тревожно депресивно състояние, което наложило лечение с антидепресанти и бензодиазепин.

Според заключението на съдебно-психиатричната експертиза, това заболяване е в причинно-следствена връзка с претърпяното от нея ПТП.

Острата стресова реакция била развита в първите няколко дни след инцидента и се изразявала в напрежение, нарушения на съня, тревожност за децата и близките. Постепенно към тази клинична картина се прибавяла депресивна симптоматика – потиснато настроение и/или анхедония, които се появявали заедно с дистрес, затруднена концентрация, безпокойство и др.

През 2015-2016г Б. К. развила тревожно-депресивна симптоматика, за която е провеждала лечение. Била е консултирана с психиатър и провеждано лечение. Преди ПТП тя е спряла поддържащата терапията, което според вещото лице също би могло да доведе до влошаване на състоянието ѝ

Към момента на прегледа, вещото лице регистрира леко изразени нива на ситуативна тревожност, което не оказвало влияние на поведението и нормалното функциониране. От м.май 2022г симптомите на ищцата отзвучавали и тя се чувства добре. Продължавала с терапията и състоянието ѝ е добро.

Ищцата А. К. получила автомобилна травма изразяваща се в контузия на главата, предимно в челната ѝ област, изразена клинично с болезненост, без данни от образните изследвания за счупвания на черепни кости и контузия на гръдния кош, в неговата лява половина без клинични и от образните изследвания данни за фрактури на костни структури,

участващи в изграждането му.

Според заключението на съдебно-психологична експертиза, в резултат на процесното ПТП А. К. преживяла остър краткотраен дистрес, но психологични изменение в нейната психика не са настъпили и няма следи от такива. Не се наблюдават проявления характерни за психично разстройство или друга непатологична форма на психично страдание. Не е налице каквато и да е остра стресова реакция към момента на настоящото изследване, нито е налице остатъчна продукция от такава, която да се свърже с претърпяното ПТП. Няма необходимост да бъде провеждано подкрепящо психотерапевтично придружаване. Спомена от процесното ПТП или скорошната загуба на баща ѝ са фактори с отслабено въздействие върху състоянието ѝ към момента.

Според вещото лице, единствената значима последица за психичния свят на А. К. е особената ѝ емоционална уязвимост при бъдещо ПТП, което би отключило несъразмерна травматична реакция.

По делото липсват медицински документи, отразяващи наличието на телесни увреждания по тялото на ищеца Е. К., получени в резултат на същото ПТП. На същия не е извършван личен преглед.

За детето Е. К. също бе изготвена съдебно-психологична експертиза. Според нейното заключение, в резултат на ПТП той е преживял остър краткотраен дистрес. Не се наблюдават проявления характерни за психично разстройство. Не е налице остра стресова реакция към момента на настоящото изследване, нито е налице продукция от такава, която да се свърже с претърпяното ПТП. Няма условия да бъдат преодолени без подкрепящо психотерапевтично придружаване. Според експертното заключение, страхът му от болници, спомена от процесното ПТП и скорошната загуба на баща му са факторите, от които е повлияно психичното му състояние към настоящия момент.

Автомобилът „Опел Вектра“ е бил оборудван с предпазни колани, но не е бил оборудван с изискуемите от закона системи за обезопасяване на деца.

Съгласно заключението на комплексната експертиза, водачът и съпругата му, стоящи на предната седалка били с поставени предпазни колани, но уврежданията им можело да се получат и с поставени колани.

Водачът на автомобила Р. Б. получил контузията на дясната половина на гръдния кош, което най-вероятно се дължала на възпиращото действие на колана при втория удар в електрическия стълб.

Контузията на шийния сегмент на гръбначния стълб е получена по механизма на т.нар. „камшичен удар“ и удар на главата в подглавника.

Контузията на поясния сегмент на гръбначния стълб се дължала най-вероятно на директна травма от облегалката на седалката.

Контузията на главата и дясното око се дължали на ударът ѝ в подглавника.

Тялото на ищцата З. Б. в автомобила се е премествало напред и надясно в резултат на

втория удар на автомобила в стълба. При това преместване бил налице ударен процес във вътрешната повърхност на вратата с предно-страничната повърхност на дясното рамо. Това се получавало поради т.нар. латерализация на уврежданията при челен удар, както и поради факта, че ударът е бил отпред и предимно в предна дясна половина на автомобила. Това увреждане можело да се получи както с поставен колан, поради възможността за странично отклонения на тялото, така и без колан.

Возещите се на задната седалка две деца са били без поставен колан или столче. Това се доказвало и от наличните травми, които се дължали на удар на главата в подглавника и рязко извиване на врата назад при първоначалния удар и в облегалките на намиращите се пред тях предни седалки на автомобила при втория удар. При поставен обезопасителен колан, те не биха получили тези, макар и леки увреждания по предните им повърхности.

Тяхната майка Б. К. е стояла на задна лява седалка в автомобила, без поставен обезопасителен колан и уврежданията ѝ кореспондирали с това обстоятелство. В медицинските документи не се откриват описани телесни увреждания, характерни за възпиращото действие на правилно поставен и изправен триточков предпазен колан. Това се дължало най-вече на ниската скорост, с която настъпило произшествието. Липсата им можела да се дължи и на вида на дрехите, които през есенно-зимен сезон обикновено са повече и по-плътни. Ако е била с поставен обезопасителен колан, не би получила уврежданията по предната повърхност на тялото и главата.

По отношение на увреждащия лек автомобил е сключена застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите, валидна към датата на ПТП.

На 01.12.2021г ищците предявили до ответника своите писмени застрахователни претенции за обезщетение за неимуществени вреди.

С писмо от 03.01.2022 г., той ги уведомил, че няма основание за изплащане на застрахователно обезщетение.

С ПН от 20.06.2022г, ответникът е заплатил по банков път на ищцата З. Б. застрахователно обезщетение в размер на 12 500лв, което не се оспорва от нея.

Така приетото за установено от фактическа страна, води до следените **правни изводи:**

Предявени са шест преки частични иска по чл. 432 ал.1 КЗ вр. с чл. 45 ЗЗД на пострадали лица срещу застрахователя на деликвента за плащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат на деликт, виновно причинен от водача на МПС, застраховано при ответника, по риска „гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Исковете са процесуално допустими, а преценени по същество- частично основателни и доказани.

Страните не спорят относно наличието на застрахователно правоотношение между ответника и водача на автомобила, валидно към деня на увреждащото събитие, по застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите.

По делото се установи, че ишците са изпълнили задължителната процедура за доброволно уреждане на спора със застрахователя. Приключването на производството по доброволно уреждане на спора в рамките на 3-месечния рекламационен срок по чл. 498 КД е условие за допустимост на иска, като в настоящия случай то е приключило.

За да възникне субективното право по чл.432 ал.1 КЗ, е необходимо освен наличие на застраховка „гражданска отговорност“ на процесното МПС, сключена при ответното застрахователно дружество, валидна към датата на настъпване на ПТП-то, и наличие на деликт с всички елементи от неговия фактически състав: деяние, противоправност на деянието, вреда, причинна връзка, вина на причинителя.

Водачът на застрахования при ответника лек автомобил е признат за виновен и осъден с решение по реда на чл. 78а НК, което по правно последици е приравнено на влязла в сила присъда./ арг. от т.15 от ТР №6/2012г от 06.11.2013г по т.д. № 6/2012г на ОСГТК/.

Влязлата в сила присъда, а на основание чл. 300 ГПК, гражданският съд да е обвързан относно авторството, противоправността на деянието и вината.

З., в настоящото производство, ишците следва да се докажат единствено вида и размера на вредите и че са настъпили в причинна връзка от деликта.

Обстоятелството, че е настъпило ПТП, при което е пострадали петимата ишци като пътници в лек автомобил е установено по делото.

Безспорно е установено , че ищцата З. Б. е получила средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на раменната кост на дясната ръка в нейния горен край в областта на хирургичната ѝ шийка с формиране на множество фрагменти с дислокация, и това е част от самата присъда.

Вредите като вид, характер, интензитет и че са настъпили в причинна връзка от процесното ПТП, са доказани от заключението на изслушаните по делото четири експертизи и свидетелските показания на двама свидетели.

Обезщетението за неимуществени вреди от непозволено увреждане се определя от съда по справедливост

Съобразно критерия за справедливост, установен в чл. 52 ЗЗД и трайната съдебна практика, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди, се вземат предвид обективно съществуващи обстоятелства, които са различни за всеки конкретен случай. Тези обстоятелства са: вид, брой и характера на претърпените увреждания; продължителността и интензитет на болките и страданията, продължителността на лечебния и възстановителен период; наличието на остатъчни негативни последици, възраст на пострадалия и др.

По иска на ищеца Р. С. Б.:

Предявеният от него частичен иск е за обезщетение за неимуществени вреди от непозволено увреждане в размер на **5000лв** от общо 18 000лв.

Искът е основателен и доказан в пълен размер на сумата 5000лв.

В резултата на процесното ПТП, той е получил контузия в дясна половина на гръдния кош ,без клинични данни за фрактури, - контузия на шийния сегмент на гръбначния стълб, без фрактури на шийни прешлени; контузия на поясния сегмент на гръбначния стълб, без фрактури на прешлени и отлепване на стъкловидното тяло.

Тези увреждания представляват леки телесни повреди по смисъла на закона и имат краткотраен характер. Контузията в областта на гръдния кош и гръбначния стълб са довели болки при движение, а неприятните усещания от отлепване на стъкловидното тяло на едното око са отзвучали напълно. Целият възстановителен период продължил гладко и без усложнения.

Според заключението на комплексната експертиза, той е водачът на единия автомобил, пътувал е с поставен предпазен колан, а уврежданията биха се получили и при поставен колан . То тъй като не е направено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на този ищец, съдът се дължи произнасяне по този въпрос.

Като се има предвид възрастта на ищеца/ 58 г към датата на инцидента/., че е претърпял само леки телесни повреди, претърпените болки и страдания, тяхната продължителност и интензитет и че е възстановен напълно от уврежданията, съдът намира за справедливо обезщетение за неимуществени вреди сумата от 5 000 лв.

По исковете на ищеца З. А. Б.:

Тя е предявила частичен иск за неимуществени вреди в размер на **80 000лв** от общо 120 000лв, както и иск за обезщетение за имуществени вреди в размер на сумата **2436лв**, изразяваща се в разходи за лечение на травмите.

Първият иск основателен и доказан, но в предявен в завишен размер.

От петимата ищци тя е претърпяла най-тежкото увреждане – фрактура на горния край на дясна раменната кост, което е средна телесна повреда по смисъла на чл. 129 НК. Тази травма е наложила оперативно лечение с използване на метална остеосинтезираща техника и обездвижване и то дясната ръката, което наложило ищцата да бъде обслужвана от близките си. Последвал дълъг възстановителен период/ около година/, пред който преминала два курса по физиотерапия в гр.Сливен и гр.Поморие. Към момента на прегледа не е напълно възстановена. При прегледа вещото лице констатирало болезненост и ограничени движения в областта на раменната става на дясната ръка при движение и натоварване, като и ограничаване в обема на движенията на ръката.

Като съобрази, че ищцата е на 57 години., претърпените болки и страдания, тяхната продължителност и интензитет, дискомфорта от обездвижването, продължителността на възстановителния период, проведеното оперативно лечение, макар и без усложнения и че не е възстановена напълно от травмата, съдът намира за справедливо обезщетение за неимуществени вреди сумата **45 000 лв**. От тази сума съдът приспада платеното от застрахователя след предявяване на иска обезщетение в размер на **12 500лв** и присъжда разликата от **32 500лв**.

Съдът отхвърля предявения частичен иск за неимуществени вреди до пълния му размер

80 000лв от общо 120 000лв, като неоснователен и недоказан.

Вторият предявен от този ищец иск е за обезщетение за имуществени вреди в размер на сумата **2436лв.**

Искът е основателен и доказан до размер на **2210.80лв** , която включва всички разходи по лечението на получената фрактура, описани подробно по-горе. Тези разходи се намират пряка причинно връзка с проведеното лечение на претърпяната средната телесна повреда.

На стр. 77-81 от делото са представени рецепти за изписани лекарства и касови бонове, от които не става ясно дали предписаните лекарства са именно за лечение на получената фрактура, а на касовия бон от 20.10.2021г /л.77 от делото/ е отразено, че е закупено лекарство Л.С. без рецепта на стойност 45лв, поради което тези разходи, въпреки че са направени, съдът не ги присъжда.

Искът до пълния размер от 2436лв, бива отхвърлен като недоказан.

Неоснователно е възражението за съпричинява на вредоносния резултат от страна на пострадалия поради непоставяне на предпазен колан, с което според ищеца нарушила чл. 137 ЗДвП и способствала за собственото си увреждане.

Установи се по делото, че З. Б. е пътувала в автомобила на предна дясна седалка с поставен предпазен колан, като вещото лице изясни, че тя би получила същите травми и с поставен обезопасителен колан.

По иска на ищеца Б. Р. К.:

Тя е предявила частичен иск за обезщетение за имуществени вреди в размер на **5000лв** от общо 30 000лв.

Искът е основателен и доказан до размер на **3500лв**, като за разликата до пълния му размер следва да се отхвърли .

Този ищец е получил в пряка причинна връзка с ПТП няколко леки телесни повреди, изразяващи се контузия на главата, предимно в лицевата част, - контузия на шийния сегмент на гръбначния стълб с болезненост, имала болки по главата и носа, развила симптоми на смесено тревожно депресивно състояние, което наложило лечение с антидепресанти .

Към настоящия момент травмите са отшумели, налице са само леко изразени нива на ситуативна тревожност, което не оказва влияние на поведението и нормалното ѝ функциониране. От м.май 2022г симптомите ѝ отзвучават и тя се чувства добре. Продължава с терапията и към момента на прегледа , вещото лице е констатирало, че състоянието ѝ е добро.

Съдът отчита, че промяна в психичното ѝ състояние настъпва още през 2015г, когато я е имала стракове, била напрегната и потисната, провеждала терапия, която прекъснала след отшумяване на симптомите, но по време на третата бременност отново се чувствала напрегната и че се задушава. Била консултирана с психиатър, а състоянието ѝ преценено като тревожно депресивно разстройство и назначена терапия, която приемала няколко

години.

Непосредствено след ПТП настъпило влошаване на състоянието ѝ, станала напрегната, загубила апетит, нарушил се съня ѝ, треперела и пр. Консултирана била с психиатър и назначена терапия, която тя редовно приемала, в резултат на което от май 2022 е отчетено подобрение в състоянието.

Тези констатации водят до извода, че нейното заболяване не е причинено от процесното ПТП. То е било констатирано няколко години по-рано, още през 2015г и провеждано дългогодишно лечение. В резултат на ПТП, състоянието ѝ се влошило, но проведеното своевременно лечение е довело до отшумяване на симптомите. Към момента на прегледа от вещото лице-психиатър, ищцата се чувства добре.

Като съобрази младата ѝ възраст/ 33 години/ и че е получила леки телесни повреди, претърпените болки и страдания, тяхната продължителност и интензитет и че е възстановен от всички травми, съдът намира за справедливо обезщетение за неимуществени вреди сумата **5 000 лв.**

Основателно е възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия поради непоставяне на предпазен колан, с което не само нарушил разпоредбата на чл. 137 ЗДвП, но и способствал за собственото си увреждане.

Според заключението на приетата по делото комплексна експертиза, Б. К. е стояла на задна лява седалка в автомобила, без поставен обезопасителен колан и уврежданията ѝ кореспондирали с това обстоятелство.

Ако е била поставен предпазен колан, не би получила уврежданията, които са по предната повърхност на тялото и главата.

Ето защо, съдът прилага разпоредбата на чл. 51 ал.2 ЗЗД и отчитайки степента на съпричиняване, която приема за 30%, намаля обезщетението на неимуществени вреди от 5000лв на **3500лв.**

По иска на ищеца Е. Ю. К.:

Той е предявил частичен иск за **3000лв** от общо 18 000лв.

Искът е основателен и недоказан до размер на **2000лв**, поради което следва да се отхвърли за разликата до пълния му размер от 3000лв..

За този ищец няма доказателства, че е претърпял каквито и да било телесни увреждания. По делото не са представени доказателства за извършен преглед непосредствено след ПТП, от който да се установи какви телесни увреждания е получил.

Ищецът обаче е претърпял психологическа травма, макар и към момента отшумяла . Според показанията на разпитаните свидетели, след претърпения пътен инцидент детето Е. плачело нощем и имало страх да пътува с кола.

Според съдебно-психологичната експертиза, той е преживял остър, краткотраен дистрес, без проявления, характерни за психично разстройство. Не е налице остра стресова реакция към момента на изследването, нито продукция от такава, която да се свърже с

претърпяното ПТП. Страхът от болници, спомена от преживяното ПТП и скорошната загуба на баща му били факторите, от които е повлияно психичното му състояние към момента.

3., тези претърпени неимуществени вреди от дете на 6 годишна възраст към датата на ПТП, следва да бъдат компенсирани с присъждане на обезщетение в размер на **2000лв**, който съдът намира за справедлив.

По иска на А. Ю. К.:

Тя е предявила частичен иск за **3000лв** от общо 18 000лв –обезщетение за неимуществени вреди.

Искът е основателен до размер на **2 800лв**, като разликата до пълния му размер от 3000лв съдът отхвърля.

Към датата на ПТП детето А. К. е на ***.

Съдът взе предвид, че освен психологическа травма, изразяваща се в остър краткотраен дистрес, без изменение в психиката, детето е претърпяло и леки телесни повреди, описани по-горе, поради което намира, че следва да получи по –голямо обезщетение от другото дете, а именно сумата **4000 лв**

Безспорно се установи, че и това дете е било в автомобила, управляван от неговия дядо Р. Б. и е пътувало на задната седалка без поставен обезопасителен колан или в столче. Вещите лица са категорични, че именно поради това, че двете деца са били без поставен обезопасителен колан или в столче, са получили тези увреждания, макар и леки. С поставен колан или при използване на столче, те не биха получили уврежданията по предната повърхност на телата и главите. Получените в резултат на ПТП увреждания от детето А. К. са в челната област на главата и контузия/ натъртване/ в лявата половина на гръдния кош.

Разпоредбата на чл. 137б ЗДвП регламентира системите за обезопасяване на деца, които са в зависимост от теглото и ръста на децата, за които са предназначени и се класифицират в пет групи.

Съгласно чл. 137в ал.2 ЗДвП, за деца с ръст под 150 см, при пътуване в лек автомобил, се използват системи за обезопасяване по чл. 137б ал.1, т.1 и т.2 ЗДвП, тоест от пълен или непълен клас.

Пълният клас включва комбинация от ленти или гъвкави компоненти с осигуряваща ключалка и в някои случаи допълнителна седалка, а непълният клас представлява цялостна система за обезопасяване на деца и може да включва частично обезопасително устройство в комбинация с обезопасителен колан за възрастни, който обхваща тялото на детето или задължа устройството, в което детето е поставено.

В настоящия случай, детето А. е пътувало в автомобила без налична система да обезопасяване на деца както от пълен, така и от непълен клас.

3. е основателно възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата А. К., която е пътувала в автомобила без за ползва

обезопасителни системи по чл. 137б ал.1, т.1 или т.2 ЗДвП, с което е допринесла за собственото си увреждане.

Съдът намира, че степента на това съпричиняване е 30%, поради което със същата степен намали обезщетението, от 4000 на **2 800лв.**

Обезщетенията се дължат ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на застрахователната претенция пред застрахователя- **01.12.2021г.** и тъй като лихвата се претендира от всички ищци, съдът я присъжда от тази дата. Те са предявили писмено застрахователните си претенции до ответника на 01.12.2021., поради което това е датата, на която застрахователя е бил уведомен за претенцията и от тази дата за него настъпва задължението да заплаща лихва за забава по [чл. 429, ал. 2, т. 2](#), вр. с [ал. 3 от КЗ](#).

Съразмерно на уважената част от исковите, на всички ищци се дължат разноски, но такива не са направени от тях. Всички те са представлявани по делото от общ процесуален представител, по реда на чл. 38 ал.1 т.2, вр. ал.2 ЗА

Ответникът дължи разноски за адв. възнаграждение в полза на техния процесуален представител, уговорено по реда на чл. 38 ЗА, съобразно размера на всеки уважен иск, което възлиза в общ размер на сумата **6301.08 лв.**, изчислена по правилото на чл. 7 ал.2 т. 2 и т.4 от Наредбата за минималните размери на адв.възнаграждения /800+3250+521.08+650+500+580/ .

Съразмерно на отхвърлената част от исковите, ищите дължат на ответника разноски в размер на 364.22 лв от общо 711лв, съгласно представения списък. В него е посочено и адв.възнаграждение, съобразно отхвърлената част от исковите претенции, но съдът не би могъл да го присъди в полза на ответника, макар че му се следва на основание чл.78 ал.3 ГПК.

След справка по делото, съдът установи, че е представено единствено пълномощно, не и договор между адвокат и клиент, с който да е уговорен начина на плащане на адв. възнаграждение и неговия размер. Освен това, не са представени доказателства, че е платено, било то в брой или по банков път.

При този изход от спора, ответникът бива осъден за заплати сумата 1920.43лв, представляваща 4 % държавна такса върху размера на уважените икове и сумата 609.67 лв – разноски за вещи лица, платени от бюджетните средства на съда, размерно на уважената част от исковите претенции.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление ***, ЕИК- ****, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на **Р. С. Б.** от ***, с ЕГН _***** и съдебен адрес: ***, чрез адв.М. Д., сумата **5 000** лева /пет хиляди лева/-

частичен иск от общо **18 000лв**, представляваща обезщетение за **неимуществени** вреди от неправомерно увреждане вследствие на пътнотранспортно произшествие, настъпило на **11.10.2021г**, в гр.Сливен, причинено виновно от П. И. Г. , като водач на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № *******, ведно със законната лихва, считано от **01.12.2021г** до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление *******, ЕИК- ********, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на **З. А. Б.** от *******, с ЕГН **–******* и съдебен адрес: *******, чрез адв.М. Д., сумата **32 500 лева** / тридесет и две хиляди и петстотин лева/- частичен иск от общо **80 000лв**, представляваща обезщетение за **неимуществени** вреди от неправомерно увреждане, настъпило при пътнотранспортно произшествие на **11.10.2021г**, в гр.Сливен, причинено виновно от П. И. Г. , като водач на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № *******, ведно със сумата **2210.80лв**/ две хиляди двеста и десет лева и осемдесет стотинки/ - обезщетение за **имуществени** вреди, претърпени в резултат на същото пътнотранспортно произшествие, заедно със законната лихва върху всяка главница, считано от **01.12.2021г** до окончателното им изплащане .

ОТХВЪРЛЯ предявеният от З. А. Б. срещу ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД , ЕИК- ********, частичен иск по чл. 432 ал.1 КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди до пълния размер 80 000лв от общо 120 000лв и иска за имуществени вреди - до пълния му размер от 2436лв.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление *******, ЕИК- ********, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на **Б. Р. К.** от *******, с ЕГН **–******* и съдебен адрес: *******, чрез адв.М. Д., сумата **3 500 лева** / три хиляди и петстотин лева/- частичен иск от общо **30 000лв**, представляваща обезщетение за **неимуществени** вреди от неправомерно увреждане, настъпило при пътнотранспортно произшествие на **11.10.2021г**, в гр.Сливен, причинено виновно от П. И. Г. , като водач на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № *******, ведно със законната лихва, считано от **01.12.2021г** до окончателното изплащане , като ОТХВЪРЛЯ частичния иск до пълния му размер **5000 лв** от общо **30 000лв**.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление *******, ЕИК- ********, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на малол. дете **Е. Ю. К.** с ЕГН-********* , чрез неговата майка и законен представител Б. Р. К. с ЕГН – *********, двамата ********, и съдебен адрес: *******, чрез адв.М. Д., сумата **2 000 лева** / две хиляди лева/- частичен иск от общо **18 000лв**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от неправомерно увреждане, настъпило при пътнотранспортно произшествие на **11.10.2021г**, в гр.Сливен, причинено виновно от П. И. Г. , като водач на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № *******, ведно със законната лихва, считано от **01.12.2021г** до окончателното изплащане , като ОТХВЪРЛЯ частичния иск до пълния му размер **3000лв** от общо **18 000лв**.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление ***, ЕИК- ****, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на малол. дете **А. Ю. К.** с ЕГН-***** , чрез нейната майка и законен представител Б. Р. К. с ЕГН – *****, двамата ****, и съдебен адрес: ***, чрез адв.М. Д., сумата **2 800 лева** / две хиляди и осемстотин лева/- частичен иск от общо **18 000лв**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от непозволено увреждане, настъпило при пътнотранспортно произшествие на **11.10.2021г**, в гр.Сливен, причинено виновно от П. И. Г. , като водач на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № ***, ведно със законната лихва, считано от **01.12.2021г** до окончателното изплащане , като ОТХВЪРЛЯ частичния иск до пълния му размер **3000лв** от общо **18 000лв**.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление ***, ЕИК- ****, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на адвокат М. Л. Д. с ЕГН-***** и адрес на дейност: ****, сумата **6301.08 лв** / шест хиляди триста и един лева и осем стотинки/, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана по реда на чл. 38 ал.1 т.2 от ЗА безплатна адвокатска помощ на ищите по гр.дело № **251/2022г** по описа на СлОС.

ОСЪЖДА Р. С. Б. с ЕГН – *****, З. А. Б. с ЕГН –***** , Б. Р. К. с ЕГН –***** , Е. Ю. К. с ЕГН-***** , чрез неговата майка и законен представител Б. Р. К. с ЕГН –***** и А. Ю. К. с ЕГН-***** чрез нейната майка и законен представител, Б. Р. К., всички от ***, да заплатят на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление ***, ЕИК- ****, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., общата сума **364.22 лв**, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, със седалище и адрес на управление ***, ЕИК- ****, представлявано заедно от Изпълнителните Директори Ж. С. К. и Б. Г. И., да заплати на в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Сливенски Окръжен Съд държавна такса в размер на **1920.43 лв** и разноски за вещи лица в размер на **609.67 лв**.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд-Бургас, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Сливен: _____